

**УНІВЕРСИТЕТ ДЕРЖАВНОЇ ФІСКАЛЬНОЇ СЛУЖБИ УКРАЇНИ
ННІ ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ
КАФЕДРА ТОВАРОЗНАВСТВА
ТА ТЕХНОГЕННО-ЕКОЛОГІЧНОЇ БЕЗПЕКИ**

*Присвячена 100-річчю
Університету державної фіскальної служби України*

**ТЕХНОГЕННО-ЕКОЛОГІЧНА БЕЗПЕКА УКРАЇНИ:
СТАН ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ /
ТЕБ-2019**

*Матеріали
IX Всеукраїнської науково-практичної
Інтернет-конференції*

04 – 15 листопада 2019 р.

м. Ірпінь

ЕКСПЕРТИЗА ПОСУДУ ОДНОРАЗОВОГО ПРИЗНАЧЕННЯ

Вікторія Володавчик

Державний заклад

«Луганський національний університет імені Тараса Шевченка»

Одноразовий посуд, який було випущено минулого століття як альтернатива «столового» посуду, визнаний у всьому світі як найбільш гігієнічний, який не потрібно мити. Він зручний, легкий і дешевий.

На наших полицях з'явилися різні миски, ємності для зберігання, форми для випічки, тарілки і склянки з пластику. В наш час більшість жителів європейських країн їдять вдома з разового посуду.

Перша в світі пластикова одноразова склянка було вироблено американцем Вільямом Дартом в кінці 50-х років минуло століття. Вже у 1960 році Дарт створив Dart Container Corporation, яка сьогодні контролює третину американського ринку одноразового посуду і упаковки [3].

Значна частина посуду одноразового призначення з полімерних матеріалів, яка надходить та виробляється на ринку України, на жаль не завжди безпечна для здоров'я, що обумовлює актуальність експертизи таких товарів.

Метою дослідження є експертиза якості одноразового посуду з полімерних матеріалів, що реалізується у роздрібній мережі м. Старобільська. Для експертизи якості одноразового посуду було обрано три зразки склянок вітчизняного виробництва (табл.).

Таблиця

Дослідження якості одноразового посуду

Торговельні марки	Вид полімерних матеріалів	Маркування	Зовнішній вигляд	Стійкість до гарячої води 70 °С
Зразок №1 ТМ «Мелочи жизни»	полістирол (PS)		непрозорий, при стисненні з'явилися тріщини	залишився без видимих змін
Зразок №2 ТМ «Розумний вибір»	поліпропілен (PP)		прозорий, при стисненні не ламається	незначно втратив свою форму
Зразок №3 ТОВ «Поліпласт»	поліпропілен (PP)		прозорий, при стисненні не ламається	залишився без видимих змін

При експертизі посуду одноразового призначення застосувались органолептичні методи для визначення зовнішніх ознак, розмірів, виду полімерних матеріалів та стійкість до гарячої води згідно з ДСТУ 2406–94 «Пластмаси, полімери і синтетичні смоли. Хімічні назви. Терміни та визначення», ДСТУ 2887–94 «Пакування та маркування. Терміни та визначення» [1, 2].

Зовнішній вигляд, колір та форма виробів, кількість включень перевірялась візуально. За результатами досліджено було виявлено, що за зовнішнім виглядом склянки зразку № 2 і № 3 прозорі. При стисканні не ламалися, а зминалися, що є характерним для виробів із поліпропілену. Зразок № 1 показав протилежні показники. Стійкість до гарячої води перевірялась шляхом занурення виробів в гарячу воду. Після досліджень зразок № 1 і № 3 залишився без видимих змін, проте зразок № 1 дав колір воді, а зразок № 2 втратив свою форму [4]. Згідно з інтернаціональною системою маркування можна визначити, що одноразовий посуд, на прикладі склянок, зразок № 1 виготовлений з полістиролу (PS) полімерного матеріалу, який застосовують для виробництва: склянок для гарячих напоїв, лотків для продуктів, склянок для молочних продуктів, електроізоляційної плівки, виделок і ложок, тощо. Полістирол може бути шкідливим, виділяючи хімічні естрогени і стирол. Зразки № 2 і № 3 виготовлені з поліпропілену (PP), який застосовується для виробництва: склянок і баночок, посуду для гарячих страв, пакувальної харчової плівки, контейнерів для продуктів, медичної продукції. Поліпропілен може виділяти формальдегід, який добре розчиняється у воді, спиртах, розчинниках [5]. На зразках № 1 і № 3 була вказана позначка «бокал-виделка», що засвідчує з посуду можна їсти.

Отже, за результатами експертизи посуду одноразового призначення встановлено, що не всі досліджувані зразки відповідають вимогам ДСТУ 2406–94, ДСТУ 2887–94.

У разі необхідності транспортування продуктів харчування або готових страв вдома негайно потрібно перекласти все в скляний або фарфоровий посуд. Якщо і користуватися посудом одноразового призначення, то лише для холодної їжі і води. Слід пам'ятати, що пластик – це посуд одноразового призначення, і не намагатися його відмити в різних розчинах та сумішах.

Список використаної літератури

1. ДСТУ 2406–94 «Пластмаси, полімери і синтетичні смоли. Хімічні назви. Терміни та визначення». Режим доступу: <http://www.leonorm.com.ua>1(дата звернення 28.10.2019).

2. ДСТУ 2887–94 «Пакування та маркування. Терміни та визначення». Режим доступу: <https://metrology.com.ua> (дата звернення 28.10.2019).

3. Проект виробничого підприємства ТОВ «Артпласт» з виробництва одноразового посуду Режим доступу: <http://www.plastgroup.com.ua> (дата звернення 28.10.2019).

4. Скоробогатий Я. П., Федорко В. Ф. Хімія і методи дослідження сировини і матеріалів. Фізична і колоїдна хімія та фізико-хімічні методи дослідження: Навч. посібник для студ. вищих навч. закл. / Львівська комерційна академія. – Л. : Компакт-ЛВ, 2005. – 248 с.

5. Шефтель В. Вредные вещества в пластмассах. – М.: Химия. – 1991. – 544 с.

IX Всеукраїнська науково-практична Інтернет-конференція
«Техногенно-екологічна безпека України: стан та перспективи розвитку» /
ТЕБ-2019

Наукове видання

**ТЕХНОГЕННО-ЕКОЛОГІЧНА БЕЗПЕКА УКРАЇНИ:
СТАН ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ
(ТЕБ-2019)**

*Матеріали
IX Всеукраїнської
науково-практичної Інтернет-конференції*

04-15 листопада 2019 р.

Відповідальний за випуск І.С. Сагайдак

Здано до друку 21.11.2019. Формат 60.84/16

Папір офсетний № 1. Гарнітура «Arial».

Друк. арк. 15.3.

Тираж 300 примірників.

Підготовлено до друку

*Видавничо-поліграфічним центром Університету ДФС України
08200, вул. Університетська, 31, м. Ірпінь, Київська область, Україна*

Свідоцтво про внесення суб'єкта видавничої справи

до державного реєстру видавців, виготовлювачів і

розповсюджувачів видавничої продукції

Серія ДК № 5104 від 20.05.2016